

Sporočilo za javnost

Luxembourg, 14. julija 2020

Finančna sredstva za okrevanje v okviru pobude REACT-EU: revizorji opozarjajo na napetost med hitro podporo in stroškovno učinkovitostjo

Cilj predloga Evropske komisije REACT-EU o povečanju kohezijskih sredstev za države članice EU v višini 58 milijard EUR v ključnih prvih letih okrevanja po krizi zaradi COVID-19 je mobilizirati naložbe in zagotoviti okrepljeno začetno finančno podporo. Evropsko računsko sodišče (Sodišče) v svojem novem mnenju, ki ga je objavilo danes, opozarja na napetost med namenom predloga, tj. kar najhitrejša možna zagotovitev dodatnih finančnih sredstev, in ciljem, da bi bila sredstva na voljo tam, kjer so najbolj potrebna in kjer bodo imela največji učinek. Revizorji opozarjajo tudi na to, da mehanizmi za krizno odzivanje, ki jih Komisija predlaga za naslednji sedemletni proračun, nimajo določb, s katerimi bi se zagotavljalo dobro finančno poslovanje finančnih sredstev EU.

EU je v svojih prizadevanjih za podporo državam članicam pri čim večji omilitvi socialno-ekonomskih posledic pandemije in vrnitvi na pot trajnostne rasti predložila sveženj v vrednosti 750 milijard EUR z imenom Instrument Evropske unije za okrevanje. Sveženj vsebuje pomoč pri okrevanju za kohezijo in območja Evrope (REACT-EU) kot del proračunskega obdobja 2014–2020, kar naj bi bila podlaga za okrevanje EU v obdobju 2020–2022. Komisija je poleg tega predlagala nova pravila za evropske strukturne in investicijske sklade (sklade ESI) v obdobju 2021–2027, s katerimi naj bi se zagotovili mehanizmi, ki bi jih bilo mogoče hitro aktivirati v primeru nadaljnjih pretresov v prihodnjih letih. Revizorji so ocenili oba predloga.

„Komisija je po izbruhu COVID-19 sprejela ukrepe na številnih področjih, vključno s hitro mobilizacijo dodatnih sredstev in predlogom novih pravil za financiranje,“ je dejala Iliana Ivanova, članica Evropskega računskega sodišča, pristojna za to mnenje. „Ti ukrepi so dobrodošli, vendar morajo biti dobro usklajeni na ravni EU in nacionalnih ravneh, da bi bili uspešni.“

Revizorji odobravajo predlog Komisije o upravljanju financiranja REACT-EU v državah članicah v okviru obstoječih struktur skladov ESI, saj je to po njihovem mnenju „smiselna in pragmatična zamisel“. Vendar pa bodo imele države članice v skladu s predlogom svobodo pri tem, kako bodo uporabile dodatna sredstva, poleg tega pa predlog ne vsebuje podrobnosti o tem, kako se bodo sredstva usklajevala z drugimi instrumenti EU in nacionalnimi shemami. To pomeni nevarnost

Namen tega sporočila za javnost je predstaviti glavna sporočila mnenja, ki ga je pripravilo Evropsko računsko sodišče. Celo mnenje je na voljo na eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

razdrobitve ali podvajanja podpore EU. Poleg tega bi morale države članice prevzeti obveznosti za dodatna sredstva (tj. namensko rezervirati za posebne namene) do leta 2022, kar bo ustvarilo dodaten pritisk na njihovo zmogljivost, da jih pravilno in dobro porabijo. To predstavlja tveganje porabe v naglici, pri kateri se črpanju sredstev daje prednost pred stroškovno učinkovitostjo (načelo „uporabi ali izgubi“), ter večje tveganje nepravilnosti in goljufig. Tveganje velja zlasti za države članice, ki jih bo pandemija verjetno najbolj prizadela in imajo nižje stopnje črpanja. Revizorji na koncu poudarjajo še, da bi bila nova metodologija za dodelitev sredstev državam članicam lahko izkrivljena zaradi njihovih podcenjenih podatkov o brezposelnosti.

Namen predlaganih sprememb skupnih določb, s katerimi se ureja uporaba skladov ESI v obdobju 2021–2027, je okrepiti zmogljivost EU za odzivanje na izjemne in neobičajne okoliščine. Uporabljale naj bi se v vseh razmerah, ki bi jih Svet razglasil za krizo, Komisiji pa bi začasno omogočale hitrejšo odzivanje z uporabo izvedbenih sklepov. Vendar s predlogom Komisije ni določeno, kdaj naj bi to začasno povečanje pooblastil prenehalo veljati, prav tako pa z njim niso določeni številni vidiki, ki bi prispevali k dobremu finančnemu poslovanju, kot je zmanjšanje tveganja za „mrtve izgube“ (tj. financiranje projektov, ki bi se zaključili v vsakem primeru) zaradi retroaktivne odobritve projektov. Komisija bo zato morda morala dodati nadaljnja pravila v zvezi s kriznimi razmerami, če in ko se bodo te pojavile. Pozitivno je, da predlog prinaša izboljšane določbe za sledenje finančnim sredstvom za izredne razmere, kar je korak v smeri večje transparentnosti.

Opombe za urednike

Komisija za obdobje 2020–2022 predlaga dodatnih 58 272 800 000 EUR v tekočih cenah.

Mnenje Evropskega računskega sodišča št. 4/2020 o predlagani uredbi REACT-EU in uredbi o skupnih določbah, ki veljajo za sklade ESI, je trenutno na voljo na spletni strani Sodišča (eca.europa.eu) v angleščini, različice v ostalih jezikih pa bodo dodane kmalu. Evropski parlament in Svet sta v skladu s Pogodbo o delovanju EU zaprosila za mnenje o vsakem od teh predlogov. Zaradi zagotovitve hitrega odziva je Sodišče ti dve mnenji objavilo kot en dokument.

Sodišče s svojimi mnenji o predlogih nove zakonodaje ali sprememb zakonodaje s finančnim učinkom prispeva k izboljševanju finančnega poslovanja EU. Zakonodajna organa – Evropski parlament in Svet – ta mnenja uporabljata pri svojem delu. Revizorji so leta 2019 objavili [Povzetek pripomb](#) Evropskega računskega sodišča o predlogih Komisije v letu 2018 za naslednji večletni finančni okvir. Aprila 2020 je Sodišče objavilo [mnenje](#) o predlogu glede zagotovitve izredne prožnosti pri uporabi evropskih strukturnih in investicijskih skladov v odziv na izbruh COVID-19, ki mu bodo kmalu sledila nadaljnja mnenja v zvezi s COVID-19. Informacije o ukrepih Evropskega računskega sodišča v odziv na pandemijo COVID-19 so na voljo [tukaj](#).

Kontaktna oseba za medije za to mnenje:

Damijan Fišer – E: damijan.fiser@eca.europa.eu T: (+352) 4398 45 510 / M: (+352) 621 55 22 24